

SØVÆRN

S

ORIENTERING

7

NOV. 1993

Nyt fra redaktionen

Siden SØVÆRNSORIENTERING så dagens lys første gang i slutningen af 60'erne, har bladet undergået mange forandringer. Bedre trykkes teknik og EDB-udstyr i konstant udvikling har bevirket, at vort udseende nogenlunde har kunnet følge med tiden. Nu tager vi det sidste skridt til den fuldt professionelle tidsskriftskvalitet, som dette nummer er udtryk for.

Indholdsmæssigt har bladet i hele sin eksistens holdt sig til at viderebringe tjenestestedernes beretninger om hverdagen. Dette vil fortsat være bladets hovedopgave, men det overvejes at åbne spalterne for andre indslag, - herom nærmere i næste nummer. Redaktionen modtager meget gerne læsernes reaktioner på det nye udseende, og forslag til artikler vil blive modtaget med taknemmelighed.

Redaktionen

Søværnets operative Kommando

Att. SVN ORT

Postbox 483, 8100 Århus C

Telefon 86 12 30 99

eller 86 12 30 11 - 63 54

Telefax 86 12 30 11 - 6357

Redaktion:

Orlogskaptajn Steen Ovesen

Ansvar overfor presseloven:

Kommandør E. Fage - Pedersen

Tryk:

Kannike Tryk AS - Århus

Indholdet kan frit citeres med angivelse af kilde.

ISSN 0907 - 5038

Læs om

Søværnsorientering 7/93

Side

**4. Eskadre rutinebesøg i
Strømstad 20-23 august.....1**

**Minelæggeren FALSTERs deltagelse
i Navy Days i Zeebrugge2**

HVIDBJØRNEN på fuglefjeld3

CALLEX 93.....4

**Rekordstor deltagelse i Marine-
foreningens jubilarstævne.....6**

Marinefemkamp6

**RODSTEENs adoptionsbesøg
i Hanstholm 13-15 august7**

Flygtninge i Avderødlejren.....8

**Kongeskibet DANNEBROGs
togt 1993.....9**

VÆDDERENs sommertogt 199310

**Militærpolitiskolen
i Avderødlejren13**

Cutty Sark Tall Ships race 199315

**World Harbour Days
i Rotterdam.....15**

Konvoj til Stavanger17

**Familiedag ved
Søværnets Flyvetjeneste19**

Nyt kadetaspiranthold 1993.....20

Boganmeldelse.....21

4. Eskadres rutinebesøg i Strömstad 20-23 august 1993

Fredag aften den 20. august 1993 anløb 4. Eskadre med genindkalderbådene NORBY og SEHESTED Strömstad i Sverige. Besøget aflagdes i forbindelse med øvelse SNFC BALTOPS/TFW/FPBEX/CALLEX 93.

Det rutinemæssige besøg i den svenske skærgårdsby var et kærkomment indslag efter en lang og spændende uge til havs, hvor eskadren sammen med enheder fra flere nationer havde deltaget i en række taktiske og proceduremæssige øvelser.

Eskadren ankom ved 18-tiden samlet til den ydre skærgård, hvorfra svenske lodser sikkert anviste ruten gennem det snævre løb til Strömstad. Mange mennesker var i anledning af flådebesøget mødt op for at modtage bådene, hvilket var glædeligt set med danske øjne. Efter en lang og travl uge var der en naturlig træthed at spore blandt besætningerne, som dog alligevel fik vist den venlige lokalbefolkning, at flåden var kommet til byen.

Lørdag formiddag afholdt Chefen for 4. Eskadre en reception for indbudte gæster fra kommune og lokalforsvar ombord på Torpedomissilbådene BILLE og BREDAL, hvor eskadrens kokke havde disket op. Da

gæsterne havde forladt bådene ved 14-tiden, var der fra kommunens side arrangeret bustur for besætningerne rundt i Strömstads smukke opland og skærgård. Lørdag aften blev der hygget ombord på de enkelte enheder – og specielt på de to »genindkaldere«, som i flere år ikke havde været på week-end besøg i fremmed havn.

Søndag morgen forlod NORBY og SEHESTED Strömstad for at fortsætte øvelse CALLEX 93. Samme formiddag var der arrangeret fodboldkamp mellem et udvalgt hold fra de øvrige både og en lokal fodboldklub. Kampen var spændende og jævnbyrdig og udviklede sig til en rigtig svensker-kamp med direkte spil og tacklinger. Eskadren var foran 2-1 til midt i anden halvleg, men svenskerne udlignende til 2-2 som så mange gange før.

Mandag morgen den 23. august gik bådene fra Strömstad efter en dejlig week-end for at deltage i den sidste del af øvelse FPBEX, der bl.a. indeholdt en større taktisk øvelse.

Tirsdag aften kom eskadren hjem til Flådestation Korsør.

(4. ESK)

»Div 44 i Strömstad«

Minelæggeren FALSTERs deltagelse i NAVY DAYS i Zeebrügge i 1993

Offentligt besøg i FALSTER

Den 13. juli sejlede FALSTER fra Flådestation Frederikshavn med kurs mod Zeebrügge (Belgien) for at repræsentere Danmark og deltage i det årlige arrangement – NAVY DAYS.

Turen forløb godt, bortset fra, at de nyligt ankomne marineelever lige skulle have »søben«, idet vi havde kuling fra vest på det første stykke i Nordsøen.

FALSTER ankom til Zeebrügge den 15. juli og havde derefter en dag til at gøre klar til det egentlige arrange-

ment, der forløb fra den 16. til 18. juli. I år deltog enheder fra Belgien, Danmark, England, Frankrig, Holland, Polen og Tyskland. Polen deltog med en minestryger af KROGULEC klassen og KASZUB, der er den næsten nye polske korvet.

I løbet af de tre NAVY DAYS var der ca. 8000 besøgende ombord i FALSTER, der på lige fod med de andre enheder deltog i et stort anlagt program. Herunder skal nævnes, at skibet høstede anerkendelse for en reception afholdt på minedækket den 17. juli. Vi var nemlig det eneste skib, der havde inviteret gæster fra alle personalkategorier, mens de øvrige enheder, muligvis på grund af pladsmangel, kun inviterede officerer. Ved afgang blev også FALSTERs besætning rost af de belgiske myndigheder for god optræden.

Skibet havde altså 4 gode dage i Belgien, hvor der ud over det egentlige program på flådestationen i Zeebrügge, blev foretaget flere ture til den nærliggende by Brügge. Her var der rig mulighed for at udfolde sig som turist, da store dele af Brügge er bevaret, som den så ud i det 16/17'ende århundrede. Byen betragtes som en af de smukkeste i Europa.

(FALS)

HVIDBJØRNEN på fuglefjeld

Flådens nyeste inspektionsskib HVIDBJØRNEN var kun lige kommet til Færøerne på sit første togt med B-besætningen, da det blev inddraget i en redningsaktion.

Tidligt om morgenen den 25. juli nord for Fuglø i det flotteste Færø-sommervejr man kan forestille sig, opsnappedes på civil VHF, kanal 16, nødkald fra en færøsk fisker. Der var udbrudt brand i hans glasfiberbåd, og han bad om øjeblikkelig hjælp. Der var nogen tvivl om positionen, men det viste sig at være kun ca. en times sejlads fra HVIDBJØRNEN, der med højeste fart stod ned mod den nødstedte. Helikopteren blev fløjet af for assistance, samtidig med at man fra inspektionsskibet i det fjerne tydeligt kunne se den massive sorte røgspøje fra den brændende glasfiberbåd.

Branden bredte sig eksplosivt til hele båden, og ca. tre kvarter efter at HVIDBJØRNEN havde hørt det første nødkald, samlede helikopteren fiskeren op fra en redningsflåde. Umiddelbart efter nåede HVIDBJØRNEN

selv frem til glasfiberbåden, der var i brand fra for til agter og allerede på dette tidspunkt var brændt ned til vandlinjen. Båden stod ikke til at redde. Den nødstedte, der viste sig at være borgmesteren på Nolsø, blev senere på dagen sat i land på sin hjemø af inspektionsskibets gummibåd.

Som tak for indsatsen inviterede borgmesteren besætningsmedlemmer på besøg på Nolsø til kaffe og lagkage og til fuglefangst på det stejle og vanskeligt fremkommelige fuglefjeld på østsiden af øen. Det blev en særdeles spændende og anderledes oplevelse for de, der var med. Først det overvældende færøske kaffebord med lagkage og alt, hvad der hører til. Dernæst vandretur op på det barske fuglefjeld på østsiden af Nolsø, hvor anstrengelserne for at fange en søpapegøje eller to til borgmesterens fortrydelse desværre ikke bar frugt. Endelig retur til borgmesterens hjem til skærpekød, før det sidst på dagen gik tilbage til HVIDBJØRNEN, hvor fiskeriinspektionen igen kaldte.

(HVBj)

Klar til natoperation

foto: J. Didrichsen

CALLEX 93

Den 13. til 27. august gennemførte 4. Eskadre mønstringsøvelse af besætningerne til to torpedomissilbåde af WILLEMOES-klassen – den såkaldte CALLEX 93. Denne type øvelser gennemføres med jævne mellemrum for at sikre, at mobiliseringsbesætningerne har et tilstrækkeligt højt professionelt stade til at kunne indgå som operative enheder i forbindelse med en evt. generel mobilisering i krise- og krigstid. Besætningene til de to både – henholdsvis NORBY og SEHESTED – bestod dels (for størstedelens vedkommende) af reelt genindkaldt personel af alle kategorier, dels af rådighedspersonel og endelig af meget få tjenstgørende personer.

Den 13. august mødte samtlige officerer og befalingsmænd ved eskadren på FLÅDESTATION KORSØR for at tage fat på klargøringen af de to både og forbedre modtagelsen og uddannelsen af de menige. Samtidigt formeredes Division 44 bestående af de to mønstringsenheder. Eskadrens containermagasinerne gjorde det nemt og overskueligt at gennemføre udrustningen med alt det, der er brug for til en uges øvelser til søs. Bådene var i øvrigt i en forbilledlig god stand som følge af en grundig forberedelse fra eskadrens og Søværnets Mobile Vedligeholdelsesafdelings (MOVA) side.

4. Eskadre havde i samarbejde med flådestationen forberedt et intensivt modtagelsesprogram, som startede straks ved de ca. 30 meniges ankomst den 16. august. Udover iklædning og lægeundersøgelse deltog besætningerne i håndvåbenskydning, redningsmiddeløvelse, branduddannelse, gasmaskeøvelser og meget andet, før de tiltrådte egentlig tjeneste ombord sent tirsdag aften den 17. august.

Allerede onsdag formiddag drog Division 44 på havet og forlagde med høj fart mod Isefjorden for der at ombordtage en torpedo pr. båd. Chefen for Søværnets operative Kommando ankom sidst på eftermiddagen for at aflægge tjenestestedsbesøg i divisionen frem til næste morgen. Admiralen lagde i sin ankomsttale til de genindkaldte bl.a. vægt på, hvor vigtigt det er for søværnets generelle kampbevne, at mobiliseringssystemet står sin prøve i fredstid, så troværdigheden er i orden i tilfælde af krise og krig. Aftenens planlagte torpedoskydning måtte desværre aflyses, da vejret hindrede torpedoindbjærgningen.

Torsdag indledtes med individuelle sømandsmæssige øvelser, hvorefter divisionen gennemførte sø- og luftmålskydninger i Kattegat syd. Sidst på dagen forlagde enhederne nordover for at deltage i en større taktisk øvelse sammen med resten af eskadren og et antal tyske missilbåde.

Fredag formiddag afholdt divisionen bl.a. interne havariøvelser og slæbeøvelser med hinanden. Derefter forlagde NORBY og SEHESTED nordover for at slutte sig til 4. Eskadre, så alle syv både og SKINFAXE kunne ankomme samlet til Strömstad i Sverige, som var målet for week-end-opholdet. Undervejs gennemførte begge både »astern refuelling« fra tankfartøjet.

Det var godt for mønstringsenhederne at kunne knytte kontakter til gamle venner fra eskadren, og der var da også en del social kontakt internt i divisionen – her skal bl.a. nævnes en lidenskabelig, men velorganiseret tovtækning på kajen lørdag aften efter skibsmiddag ombord.

Allerede søndag morgen drog Division 44 af for ikke at bruge for meget af den sparsomt tildelte tid i havn. Efter en lang navigationssejlsydover gennemførte de to enheder en mindre taktisk øvelse i Kattegat og anløb derefter Grenå ved aftenstid. 4. Eskadre havde velvilligt arrangeret gratis entré for begge besætninger i »Kattegat-centret«, som absolut er et besøg værd – ikke mindst for søfolk. En del af de genindkaldte havde arrangeret besøg af pårørende ombord, således at den lidt uvante situation kunne stå i et mere afklaret lys.

Mandag morgen forlagde enhederne mod Holmen, idet der bl.a. var arrangeret rundvisning af et større antal kadetter fra Søværnets Officersskole, som efter udflytningen ikke har mulighed for til daglig at se rigtige kampenheder på Holmen. Derefter var der sejls med pårørende med udgangspunkt fra Langelinie. Den spektakulære afgang på turbiner faldt godt i tråd med det store tilskuertal, der var samlet i anledning af havneugen og Den lille Havfrues 80 års dag. Om aftenen gennemførte divisionen torpedoskydningen i godt vejr.

Tirsdag indledtes med et intensivt skydeprogram ved Sjællands Odde. Skydningerne inkluderede afprøvning af og uddannelse i brugen af det modificerede ildledelses anlæg og skydning med SEAGNAT CHAFF.

Astern refueling fra SKINFAXE

Derefter indledte divisionen – nu forstærket med RODSTEEN – en minelægning i Sejro-bugten og navigerede sluttelig med høj fart mod basehavnen i Korsør.

Umiddelbart efter ankomsten var besætningerne til det obligatoriske lægecheck, hvorefter officerer, befalingsmænd og menige sagde farvel til hinanden under selskabelige former.

Den officielle afsked tog de menige næste morgen, hvorefter de alle drog hjem mod deres civile tilværelser. Officerer og befalingsmænd brugte de sidste to

dage til at afrigge bådene, klare det store papirarbejde o.s.v.

CALLEX 93 var på alle måder en stor succes, idet to særdeles positive besætninger efter en uges sejlads – professionelt set – kom nærlig op på siden af de øvrige operative enheder. For skibsscheferne var det en betrygende oplevelse at konstatere troværdigheden i mobiliseringssystemet, sådan som den kom til udtryk under øvelsen.

(4. ESK)

Rekordstor deltagelse i Marineforeningens jubilarstævne

Marineforeningens landsledelse var nok forberedt på, at jubilarstævnet i 50-året for 29. august 1943 ville samle flere deltagere end tidligere år, men at der meldte sig tre gange så mange, overraskede jubilarudvalget, og det havde nær sprængt rammerne for stævnet.

Den 29. august mødte 419 deltagere, heraf 96 50-års jubilare, ved Værftbrovagten, hvor der holdtes en kort andagt ved orlogspræst Frank Bjørn Christensen, hvorefter to 50-års jubilare nedlagde foreningens krans ved mindestenen. De to værnepligtige af årgang 1943 var kommet fra henholdsvis Australien og U.S.A. for at mødes med gamle orlogskammerater på denne særlige dag.

Ved den efterfølgende mønstring i gymnastikhuset på Frederiksholm bragte landsformanden Marineforeningens hilsen til jubilarene, og for søværnet talte kommandørkaptajn Brøndum.

Derefter uddeltes præmierne til vinderne af den af foreningen udskrevne prisopgave »Sådan oplevede jeg 29. august 1943« nemlig daværende mathelev J. Juul Rasmussen fra minelæggeren »Lougen«, daværende mathelev Jørgen Uhlenfeldt, artilleriskibet »Niels Juel« og daværende værnepligtig Børge Kruse, »Dampbåd A«.

Admiral Carstensens mindebæger for god skydning og

eksemplarisk tjeneste i søværnet blev i år – efter indstilling fra Søværnets Taktik- og Våbeninspektør – tildelt marinekonstabel Jette I. Nath, BILLE og hjemsendt værnepligtig Jesper Bjørnum, der havde gjort tjeneste ved Grønlands Kommando.

Kvindelige Marineres Musikkorps sørgede for det musikalske indslag med honnørsignaler, spil til flagets hejsning og nedhaling samt fællessang.

Ved samarbejde med Marinestation Holmen var programmet koordineret med regentparrets og Hendes Majestæt Dronning Ingrid's rundtur på Holmen, således at de over 400 deltagere i jubilarstævnet med flag og musikkorps på fløjen kunne paradere ud for beklædningsmagasinet, da den kongelige kortege passerede til tonerne af »Holmens faste stok«.

Efter en marchtur gennem Holmen kunne man gå til skafning i Orlogsværftets kantine, der lige netop kunne rumme de 450 personer, som stævnet inklusive gæster og musikkorps talte.

Marineforeningen bringer en hjertelig tak til søværnet og Marinestation Holmen for gæstfri modtagelse af de mange gamle orlogsgæster og håber, at der trods alt vil kunne findes mulighed for også i fremtiden af afholde jubilarstævne på Holmen.

(DANMARKS MARINEFORENING)

Marinefemkamp

Søværnets Grundskole var i uge 34 vært for en international træningssamling i marinefemkamp med deltagelse af Sverige, Norge, Tyskland og Danmark.

I træningssamlingen var naturligvis indlagt et konkurrencemoment i form af en ædel kappestrid nationerne imellem. Her vandt Sverige holdmesterskabet efterfulgt af Tyskland, Norge og Danmark. Hos kvinderne vandt Norges Hege Kvernland individuelt.

Ind imellem de fysiske anstrengelser var der tid til lidt socialt samvær i form af en grillaften og et besøg på Bakken.

Deltagere og ledere udtrykte megen tilfredshed med arrangementet, der var kendetegnet ved et beskedent ressourceforbrug både økonomisk og mandskabsmæssigt. Der var almindelig enighed om, at denne form for træningssamling er vejen frem.

(SGS)

RODSTEENs adoptionsbesøg i Hanstholm den 13.-15. august

I weekenden den 13.-15. august aflagde torpedomisilbåden RODSTEEN sit årligt tilbagevendende adoptionsbesøg i Hanstholm. RODSTEEN blev adopteret af Hanstholm kommune i 1980, og har siden besøgt byen hvert år med undtagelse af nogle gange, hvor »tekniske årsager« ikke har gjort det muligt.

Igen i år blev besøget en stor succes. Hanstholm/Thisted marineforening og Hanstholm kommune havde planlagt et både sjovt, spændende og varieret program for båden, der gjorde, at besætningen var beskæftiget hele week-enden.

RODSTEEN afgik torsdag morgen mod Nykøbing Mors, hvor båden lå natten over, så besætningen kunne være frisk og udhvilet til week-endens hårde program.

Fredag morgen ankom

12 gæster fra Hanstholm kommune, deriblandt borgmesteren, og repræsentanter fra Marineforeningen, Thisted Bryghus, Thisted Dagblad og Marinehjemmevernet. Turen fra Nykøbing til Thyborøn gik godt, og gæsterne var rundt for at se hele skibet både om læ og på dæk. Da vi kom ud i åben sø ved Thyborøn viste Vesterhavet sig ikke fra sin bedste side, og der var mange ombord, der ikke sagde så meget under den sidste times sejlads fra Thyborøn til Hanstholm.

Vi ankom parademæssigt kl. 1530 til Hanstholm, hvor vore gæster gik fra borde, og besætningen fik travlt med at klargøre til aftenens arrangement. RODSTEEN havde til lejligheden lånt et stort telt, som blev sat op på kajen, hvor de ca. 40 indbudte gæster og 20 besætningsmedlemmer nemt kunne være. Kokken stegte bøffer på en stor grill, og der var »ta' selv« bord med forskellige salater. Alle var enige om, at det var meget vellykket.

Næste morgen var der officiel modtagelse på rådhuset for hele besætningen minus vagtholdet. Efter dette besøg gik turen videre til et besøg i Hanstholm-fæst-

ningen. I mellemtiden havde vagtholdet ombord åbent skib kl. 1400-1600. Der kom 350 besøgende, som foruden at se skibet og snakke med besætningen også fik set en redningsdemonstration, udført af Søværnets Flyvetjeneste. LYNX'en udførte et hoist af en svømmedykker fra havnebassinet, hvorefter den landede på

kajen, så interesserede kunne kigge nærmere og høre mere om helikopteren og Søværnets Flyvetjeneste.

Om aftenen var kommunen vært ved en middag for hele besætningen plus indbudte gæster. Det var en hyggelig aften, hvor der blev sunget fædrelandssange og sømandsviser.

Søndag den 15. august var der arrangeret fregatskydning. Den afgående fregatkaptajn kom tidligt søndag morgen

og hentede besætningen til skydebanen. Skydningen foregik hele formiddagen, hvorefter man ved hjælp af et snedigt point-system fandt frem til den nye fregatkaptajn.

Igen om søndagen var der åbent skib, hvor der kom 310 besøgende. Det samlede antal besøgende blev altså ca. 700, hvilket er ganske pænt, når man tager kommunens størrelse i betragtning.

Søndag aften blev brugt til at slappe af for de flestes vedkommende, da vi mandag morgen skulle afgå til en større øvelse af 10 dages varighed.

Inden afgang var to af RODSTEENs officerer på den lokale skole for at give erhvervsorientering til Hansthølm 9. klasser med efterfølgende rundvisning ombord.

Det er indtrykket, at også dette års besøg i Hanstholm var til udbytte og glæde både for Hanstholm kommune og dens beboere og for RODSTEEN og dens besætning, og besøget befæstede og styrkede de gode forbindelser mellem adoptivforældre og -barn.

(RODSTEEN)

RODSTEEN i Hanstholm

Flygtninge i Avderødlejren

Indgang til flygtningelejren i Avderød

Søværnets Grundskole i Avderød har siden juli måned haft usædvanlige beboere indkvarteret.

Med et døgn's varsel blev skolen beordret til at stille to kompagnibygninger til rådighed for asylansøgere fra det tidligere Jugoslavien. Direktoratet for Udlændinge lod i løbet af få timer bygningerne indrette til formålet. På Søværnets Grundskoles foranstaltning blev der opsat hegn om bygningerne ind mod lejren. Dermed var

de ikke en del af Søværnets Grundskole, men etableret som »Asylcenter Frederiksværk«. Man skaffede adgang direkte fra Avderødvej ved at klippe hul i det ydre hegn og isætte en port samt etablere en grusvej.

Tirsdag formiddag den 6. juli ankom 6 busser direkte fra Jugoslavien med 282 asylansøgere. Pressen havde fået nys om det, så porten var belejret af en del journalister.

I dagene derpå var der stor presseomtale af sagen. TV 2 var på pletten og viste bl.a. optagelser af beboernes forsøg på at tørre deres vasketøj på det nyopsatte trådhegn.

I tiden derefter blev der etableret en del kontakt mellem asylansøgerne og beboere fra Frederiksværk. Både børn og voksne besøgte asylcentret, og der blev foranstaltet indsamling af tøj og legetøj. Udover at Søværnets Grundskole har måttet rykke sammen, har skolen ikke haft problemer med oprettelsen af centret. Beboerne havde ikke

den samme måde at færdes på i trafikken som vi. I starten spadserede de f.eks. i højre side af vejen, men det blev hurtigt rettet.

De jugoslaviske asylansøgere opholdt sig på centret i præcis en måned, hvorefter de blev flyttet til mere hensigtsmæssige opholdssteder rundt om i landet. Centret har herefter stået tomt i ca. 3 uger, men er nu befolket af 96 beboere fra 12 forskellige nationer.

(SGS)

Kongeskibet DANNEBROGs togt 1993

Den 20. april hejste Kongeskibet DANNEBROG kommando for at påbegynde togtet 1993.

De to første uger forløb med skolesejlad i danske farvande, hvor besætningen blev trænet og indøvet i de forskellige ruller samt fartøjstjeneste og ceremoniel.

Hendes Majestæt Dronningen og Hans Kongelige Højhed Prinsen gik officielt om bord den 14. maj, hvorefter DANNEBROG sejlede til Helsingør, hvor Kronborg traditionen tro salutede med 27 skud.

Dermed var starten gået for et travlt og indholdsrigt togt, der bl.a. omfattede officielt besøg i Polen og indenskærsejlad i de norske fjorde i anledning af det norske regentpars sølvbryllup.

Hans Kongelige Højhed Prinsen deltog traditionen tro i det danske mesterskab i dragesejlad ud for Rungsted i perioden 19. – 23. maj, hvor DANNEBROG lå til ankers. Inden turen gik til Polen var der officielt besøg i Århus og Rønne, hvor mange var mødt op for at tage imod regentparret.

Efter Rønne blev der etableret kongedeling med minelæggeren FYEN, der skulle følge med på det officielle statsbesøg i Polen.

Den 5. juli ankom kongedelingen til Gdynia, eskorteret af to polske TARANTUL-klasse. Regentparret afrejste til Warszawa for at indlede statsbesøget.

Besætningerne på DANNEBROG og FYEN fik nogle herlige dage i Gdynia, hvor levestandarden er betydeligt højnet efter opbruddet i Øst. Polakkerne var meget gæstfrie, og opholdet omfattede bl.a. besøg på nogle af de polske krigsskibe.

Den 9. juli opløstes kongedelingen igen og DANNEBROG fortsatte mod Århus, hvor regentparret gik i land.

Hans Kongelige Højhed Prinsen indledte sommertogtet 93 ved et officielt besøg i Hjørring den 31. juli, og derefter fortsatte turen imod flere af de hyggelige danske limfjordsbyer bl.a. Nykøbing Mors og Struer. Hvert sted var der gjort et stort stykke ar-

bejde, for at besøget skulle blive vellykket. I alle byerne mødte rigtig mange op for at tage imod kongeskibet.

Efter et meget vellykket besøg i Esbjerg, hvor alverdens sejlskibe var samlet, afsejledes den 6. august mod København for at klargøre til sejlad i Atlanten.

Den 26. august forlagde DANNEBROG til Haakonsværn i Norge for at mødes med det norske kongeskib NORGE. Begge kongeskibe afsejlede den 29. august for at ombordtage de mange kongelige gæster.

Det blev til en dejlig uge i de meget smukke norske fjorde med fint vejr og mange oplevelser for skib og besætning. Besøget var kulminationen på en herlig sommer, hvor alle om bord havde arbejdet hårdt for at skibet skulle se godt ud overalt, hvor det kom frem.

Den 14. september gik Hendes Majestæt Dronningen og Hans Kongelige Højhed Prinsen officielt fra borde og SIXTUS-batteriet salutede med 27 skud.

Et par dage efter forlagde DANNEBROG til Frederikshavn for afrigning og klargøring til togtet 1994.

Den 25. september blev flag og kommandotegn nedhaldet og den menige del af besætningen hjemsendt efter et langt og godt togt med en udsejlet distance på 5.189,5 sømil.

(DNBR)

DANNEBROG i Sønderborg

VÆDDERENs sommertogt 1993

Inspektionsskibet VÆDDEREN afsejlede på sommertogt den 19. april, netop som træer og buske i det danske landskab var ved at ikklæde sig forårets farvepragt. Via et kort anløb i Thorshavn og en fransk visit i adoptionsbyen Tverå fortsatte sejladsen mod vintervejret i Danmarksstrædet. Snebyger, temperaturer omkring frysepunktet og kuling bød VÆDDEREN velkommen tilbage til Grønland. Polarisen lå langt ude fra kysten, og trawlerne var trukket helt vestover til lige syd for Angmagssalik og klods op under og inde i iskanten. Der var rigeligt at gå i gang med for skibets fiskeriinspektionshold, der kunne vælge og vrage mellem de forskellige nationer og finde den, som passede bedst til dagens humør. Grønlandske, danske, færøske, islandske, tyske, engelske eller japanske trawlere og med yderligere valgmulighed for fiskearterne rejer, rødfisk, torsk, hellefisk eller helleflynder for slet ikke at tale om fangstmetoderne bundtrawl, pelagisk trawl eller lang line. De observerede uregelmæssigheder var af mindre omfang og kunne normalt afgøres ved indskærpelser. Kun i et enkelt tilfælde var det nødvendigt at bringe fiskeskipperen om bord i inspektionsskibet til forhør og forkyndelse af anklage. Det instruerende, tillidsskabende og hjælpende var som sædvanlig det dominerende fra inspektionsskibets side, og skibslægen ordnede sår og bylder eller fjernede fremmedlegemer fra øjne i lokal helikopterbåren konsultation. I begyndelsen af maj blev VÆDDEREN i farvandet ud for Keflavik kaldt på civil VHF af et ukendt gråmalet skib, som gerne ville vide, hvem vi var, og hvad vi lavede i området. Identificering af skibet afslørede et tidligere sovjetisk spionskib, nu russisk kommunikationsskib, af VISHNYA-klassen, der var i station ud for den amerikanske base Keflavik i Island. Der blev udvekslet oplysninger med ham, og VÆDDEREN foreslog, at der også blev udvekslet våbenskjold og gaver til understregning af de ændrede forhold imellem skibene, hvor vi nu kunne tale sammen i modsætning til tidligere, hvor vi var de argeste fjender selv i koldkrigens fredelige verden. Med VÆDDERENs gummibåd blev et våbenskjold og en flaske Gammel Dansk sendt over og tilbage kom et russisk flag, et sæt matrostøj, vin og konserver. Med følgende inskription på det medfølgende visitkort fangede den russiske skibschef skibenes stævнемøde i Nordatlanten ganske godt:

Piece of cake

»From crew »CCB-169« to F 359, for a long good memory and minutes of friendship, teamwork and cooperation in Atlantic Ocean.

»Signed master of CCB-169«

Fra denne fredelige sameksistens sejlede VÆDDEREN ret ind i vinterens sidste orkan. Vindstød op til 43 meter pr. sekund og støt vind på 35, og med bølgehøjder der ind imellem nåede 15 til 20 meter med et enormt bråd. Orkanen blev redet af sammen med trawlerne, men sådan at der var god baneafstand mellem skibene og kurser op imod og med vinden, da sigtbarheden var meget nedsat og radarskærmene helt hvide af sea-clutter. VÆDDEREN gik meget fint i søen og med en fart op imod bølgerne på 7 knob var forskibet helt tørt. Det føltes tydeligt, at det lukkede fordæk gav en mærkbar opdrift, så stævnen nåede at rejse sig på forkanten af bølgen, og ikke som ved de gamle inspektionsskibe blev fyldt med vand, der trykkede skibet yderligere ned.

I midten af juni forlagde VÆDDEREN fra Grønlands østkyst til vestkysten. Lige uden for 200 sømils grænsen syd for Grønland var observeret en meget stor flok trawlere fra de tidligere østbloklande, hvorfor VÆDDEREN udførte en overraskende grænseinspektion i samarbejde med fiskeriinspektionsflyet fra Søndre Strømfjord. Helt tavs på alle elektroniske hjælpemidler ankom inspektionsskibet til området, samtidig med at inspektionsflyet i stor højde rapporterede alle mål omkring fiskerigrænsen ned til VÆDDEREN, hvor operationsrummet kunne tegne et situationsbillede. Et enkelt mål befandt sig på det grønlandske fiskeriterritorium, hvorfor LYNX-helikopteren blev affløjet med fiskerikontrolholdet klar til at blive sat om bord i den formodede ulovligt fiskende trawler. Det ukendte mål, der lå i tåge tæt som ærtesuppe, viste sig at være et japanskejet fiskeindhandlingsskib, der blot lå og drev i afventning af vejrbedring, så trawlerne igen kunne komme langs siden af det for at losse. Efter identifikation af alle fiskeskibe og indhandlingsskibe i området og efter at have vist flaget for dem, sejlede VÆDDEREN mod Grønneadal.

Under sejladsen tværs over Julianehåbsbugten fra Simpsons Passage rundt om Kap Thorvaldsen til Bredefjord måtte VÆDDEREN forcere store strækninger med høje koncentrationer af storis. Isen lå i en sam-

menhængende masse fra Kap Farvel op ad kysten næsten til Færingehavn syd for Godthåb. Langs med kysten fra Arsuk Fjord og nordefter var der en tynd stribe landvand, som muliggjorde omsejling af isen inde på grundt vand. Sydefter fra Arsuk Fjorden var der kun passage ved at skubbe og knække de store isskoser og isflager. VÆDDEREN viste sig at være eminent til at bane sig vej frem med moderat anvendelse af maskinkraft, og for to maskiner gled den sagte frem gennem 7 til 9 tiendedele stors af tykkelser på mellem 2 og 4 meter. Skroget er meget stærkt på de rigtige steder, og skrogformen afviser isen fint langs siden og omkring skrue og ror. Skibet er meget manøverdygtigt, således at det er muligt selv på kort afstand at udnytte de svage punkter i isdækket og i områder med mindre iskoncentration at sejle slalom mellem skoser og flager med relativ høj fart. Senere på togtet eskorterede VÆDDEREN den lille grønlandske kystbåd NETSIDEN ind gennem polarisen ved Angmagssalik, og med stor maskinkraft kunne ismasserne forceres med en næsten konstant fart på 3 til 4 knob. Det gav en farbar rende til det mindre skib og mindskede risikoen for, at det skulle løbe ind i VÆDDEREN agten fra.

I forbindelse med patruljesejladser på Grønlands vestkyst medsejlede Chefen for Søværnets operative Kommando, kontreadmiral K. Borck og Chefen for De Allierede Flådestyrker i Østersøområdet (COMNAV-BALTAP), viceadmiral K. Rehder. Admiralerne havde lejlighed til at uddybe dens kendskab til inspektions-skibenes tjeneste ved Grønland og til at overvære sø-

opmålingsarbejdet i Fiskefjorden nord for Sukkertoppen, hvor søopmålerne ledte efter en farbar og let navigabel rende gennem skærene ind til fjorden.

I begyndelsen af juli forlagde VÆDDEREN til rejfelterne ved Angmagssalik, og skibets LYNX-helikopter blev i forbindelse med en redningsoperation sendt til assistance for politiet i Angmagssalik. To mindre joller, hver med to voksne og en dreng ombord, var forsvundet under sæljagt i isen ud for byen. Eftersøgningen havde været iværksat et stykke tid med lokal helikopterassistance, men uden resultat. LYNX-helikopteren blev affløjet i meget tæt tåge ude til søs med oplysning om, at det var klart vejr inde over isen. I Angmagssalik blev besætningen suppleret med to politibetjente og en stedkendt pårørende, hvorefter området blev dækket med eftersøgningslinier ud til 25 sømil fra kysten. Ved afslutningen af dagens sidste flyveperiode besluttede besætningen at fortsætte den ene linie helt ud til iskanten 60 sømil fra kysten, og heldet tilsmilede de nødstedte, der blev fundet 46 sømil ude. Langt borte fra deres mest sandsynlige beregningsposition og i den hvide isørken blev de kun observeret, fordi de havde åndsnærværelse nok til at tænde et benzinbål, hvis fine røgsøjle blev set på nogle sømils afstand. Alle de savnede var samlet i den største af bådene, og herfra blev de i to løft fløjet til land.

VÆDDEREN afsluttede grønlandstogtet ved at anløbe den gamle havn i Reykjavik, hvor inderbassinet nu er blevet uddybet til 7 meter vand således, at inspektions-skibene igen kan ligge midt i byen. Der var samtidig stor havnefest, hvor LYNX-helikopteren kunne

VÆDDEREN stand by

visе sine flyveegenskaber og muligheder som redningshelikopter, og hvor 3.000 besøgende benyttede sig af muligheden for at bese skibet. I et godt samarbejde med Den islandske Kystvagt var anløbet af Reykjavik, i samsejling med det islandske inspektionsskib ÆGIR, genstand for en omfattende presseomtale i både aviser, radio og fjernsyn.

Efter afsejling fra Island mod Færøerne måtte VÆDDEREN gå til assistance for den islandske notbåd SOLAN, der havde fået loddenoten i skruen, hvor den havde sat sig til en kompakt plasticke. VÆDDERENS fire svømmedyk-

kere gjorde skruen fri i løbet af nogle få timer, hvorefter den dybtlastede loddefisker kunne afgå til Akureyri. Havet i området ud for Scoresbysund ca. 100 sømil fra den grønlandske kyst må have været næsten levende med angmagssætter eller lodde, for der lå 40 til 60 notfiskere og sugede fisk ud af havet med deres store snabler ned i vandet. Lodden er en lakseart, og for at fremtidig inspektionsskibssejlere ikke skal lade deli-

katesseerne gå i glemmebogen, gav skibschefen kokkene de gamle opskrifter, så de kunne servere lodde ombord, vendt i mel og stegt på pande som almindelig fisk og endnu mere velsmagende vendt i dej og friture-

SOLAN i svær dønning

stegt. En herlig delikatesse til servering som snacks eller som forret.

Efter et kort stop-over for fiskeriinspektion ved Færøerne anløb VÆDDEREN Flådestation Frederikshavn den 11. august efter et togt, hvor 41 fiskeskibe var blevet grundigt kontrollerede, og hvor det var udsejlet 19.677 sømil.

(VDRN)

Militærpolitiskolen i Avderødlejren

Søværnets militærpolitiuddannelse er, som et led i Holmens udflytning, flyttet fra konstabelskolen på Margretheholm til Søværnets Grundskole. Flytningen fandt sted i sommeren 1992, og den første udnævnelse af MPere kunne finde sted den 3. marts 1993.

Flytningen blev samtidig starten på en helt ny uddannelse for militærpolitiet. Den tidligere uddannelse var opdelt i trin, mens den nye er sammenhængende og af 6 måneders varighed. Indholdet er omstruktureret og moderniseret. Det består af 26 fagplaner og spænder over et stort område. Målet med uddannelsen er ikke ændret væsentlig, men midlerne er mere tidssvarende og engagerende.

Eleverne rekrutteres som hidtil fra konstabelgruppen, enten ved omskoling fra andre specialer eller ved nyindkaldelser af marineelever.

Skolens »faste stab« består af to oversergenter MP (udlånt fra Marinestation Holmen og Flådestation Korsør). Øvrige instruktører udlånes fra andre elementer på Søværnets Grundskole fra faggrupperne FUT og SANITET. Der bliver også trukket på den psykologiske afdeling fra Forsvarets Center for Lederskab samt auditørkorpset. Fagene ernæringslære og samfundso-rientering varetages af civile lærere. Elever, der ikke har kørekort til motorcykel, skal erhverve dette, ligesom de skal omskoles til de forskellige motorkøretøjs-

MP-elever i terrænet

kategorier. Dette foregår på Søværnets Grundskole, efter at køreuddannelsen nu er kommet hertil. MP-uddannelsen er tilrettelagt, så de 21 uger foregår på Søværnets Grundskole samt i skove og på landeveje i Nordsjælland. De resterende 5 uger finder sted på andre af forsvarrets institutioner. Sideløbende med den egentlige MP-uddannelse afvikles der vedligeholdelseskurser for »gamle« MPer., Der

er gennemført to omskolingskurser for MP-befalingsmænd fra Hæren, som har ønsket at skifte værn. Desuden er et personbeskytterkursus (bodyguard) på tegnebrættet.

Søværnet har således i dag en militærpoliti-uddannelse, der fuldt ud lever op til de krav, man kan forlange. (Søværnets Grundskole)

(SGS)

CUTTY SARK TALL SHIPS RACE 1993

Inspektionsskibet HVIDBJØRNEN medvirkede i perioden 1. – 9. august 1993 som kommunikations-, sikkerheds- og støtteskib for CUTTY SARK TALL SHIPS RACE under kapsejladsen fra Larvik til Esbjerg.

CUTTY SARK TALL SHIPS RACE arrangeres og organiseres af The Sail Training Association (STA), der er sponsoreret af whiskyfabrikanten CUTT SARK SCOTS WHISKEY. The Sail Training Associations formål er »at gøre det muligt for unge mennesker under uddannelse af forskellige nationaliteter at konkurrere i sejlskibsrace«. Som led heri arrangeres CUTTY SARK TALL SHIPS RACE for sejlskibe. Ideen var oprindeligt at organisere et race for verdens sidste store sejlskibe. Disse er da også fortsat den helt dominerende hovedattraktion, men herudover deltager i dag også større og mindre sejlskibe, der drives med principielt samme formål som The Sail Training Association, lidt ældre sejlskibe samt nyere sejlskibe.

I racet fra Larvik til Esbjerg deltog i alt 90 sejlskibe, heraf 8 rigtig store, nemlig den tyske bark ALEXANDER VON HUMBOLDT (et ombygget tysk fyrskip), den næsten Nye hollandske skonnert EENDRACHT, den polske flådes barkentine ORP ISKRA, den russiske fuldrigger MIR, den polske barkentine POGORIA (søsterskib til ORP ISKRA), den russiske firemastede bark SEDOV, den norske tremastede bark STAATSRaad LEMKUHl, og den ukrainske tremastede bark TOVARISCH. The Sail Training Associations egne to nyere skonnerter SIR WINSTON CHURCHILL og MALCOLM MILLER deltog også, ligesom søværnets yawler SVANEN og THYRA var med med kadetter ombord. Af ældre danske skibe deltog bl.a. ketchen JENS KROGH og skonnerten SKIBLADNER II, der begge drives af FDF/PDP, samt skonnerten DEN STORE BJØRN. Det vurderedes, at der i skibene under racet i alt befandt sig lidt over 2.000 personer, størsteparten unge uden den store sejlerfaring. Skoleskibet DANMARK og den polske fuldrigger DAR MŁODZIEZY deltog i besøget i Esbjerg, men ikke i racet fra Larvik til Esbjerg.

HVIDBJØRNEN sluttede sig til sejlskibene søndag den 1. august ved Larvik, hvor der var Captains Briefing. Ved afgang fra Larvik den 2. august ledte HVIDBJØRNEN sejlparken forbi KNM HORTEN

og dannede herefter startlinie sammen med denne. HORTEN og HVIDBJØRNEN holdt herunder gænde, men HVIDBJØRNEN havde med sine fine manøvreegenskaber ingen vanskelighed med at holde nøjagtig station på HORTEN. Afgangen fra Larvik var begunstiget af det mest pragtfulde solskins- og sommervejr. Det var et imponerende syn at se de mange store sejlskibe stå ud af den norske skærgård samtidig med at de satte sejl og indledte kampen om de bedste startpositioner. Snæver sejlads var det, men starten forløb helt uden vanskeligheder.

Selve racet gik fra startlinjen ud for Larvik sydvestover ned langs Jyllands vestkyst, vest om Horns Rev, ned forbi Nordsee Platform ud for Sild og derfra op imod Esbjerg. En direkte distance på 312 sømil.

HVIDBJØRNEN fungerede under sejladsen som »kommunikationsplatform« for The Sail Training Associations »Communication Officer«, Peter Creek. To gange i døgnet indhentes positioner og status for samtlige sejlfartøjer. Billedet blev videregivet til Kattegats Marinedistrikt, til Marinestation Esbjerg og til løbsledelsen på land. HVIDBJØRNEN patruljerede endvidere rundt i feltet for om fornødent at kunne yde bistand, og ikke mindst for ved sin blotte tilstedeværelse og fremtoning at yde moralsk støtte, betryggelse og opbakning til de mange unge mennesker i skibene. Helikopteren var til stor nytte heri, specielt torsdag den 5. om morgenen, hvor HVIDBJØRNEN ubesværet og hurtigt kunne lave en opklaring af det samlede sydlige område før mållinien.

HVIDBJØRNEN ydede undervejs støtte til den britiske ketch BRITISH STEEL, til den polske flådes barkentine ORP ISKRA, til den danske ketch JENS KROGH, samt til den britiske brig ASTRID.

Til BRITISH STEEL overførtes en gasflaske allerede den første aften. Dagen efter sendtes et assistancehold på to mand ombord i JENS KROGH for at bistå med reparation af lysmaskinen, der tillige drev en mindre ferskvandsgenerator. Reparationen lykkedes ikke, men i stedet overførtes ca. 200 liter ferskvand til resten af sejladsen.

Mere alvorligt blev HVIDBJØRNEN tirsdag den 3. august kaldt op af den polske flådes sejltræningsskib, barkentinen ORP ISKRA, der havde en kadet ombord, som deres læge mente havde blindtarmsbetændelse.

HVIDBJØRNEN lå tæt ved og allerede en time senere overførtes patienten, den polske læge samt en tolk med gummibåd fra OPR ISKRA til HVIDBJØRNEN. I HVIDBJØRNEN vurderedes, at patienten burde bringes i land, men at tilstanden ikke var akut. HVIDBJØRNEN satte derfor kursen ind mod Hanstholm, der kun var ca. 30 sømil væk. Kattegats Marinedistrikt blev orienteret, og det endte med, at Søværnets operative Kommando lod en af flyvevåbnets S-61 redningshelikoptere hente patienten. OPR ISKRA gav efterfølgende ved flere lejligheder udtryk for stor taknemmelighed over for HVIDBJØRNEN for indsatsen. Under sejlparaden ved Esbjerg paraderede hele besætningen således langs rælingen, medens de i kor råbte HVIDBJØRN og svingede med kasketterne. Torsdag den 5. august tidligt om formiddagen blev HVIDBJØRNEN kaldt af den britiske brig ASTRID, der havde et yngre besætningsmedlem, der havde slået hovedet og som havde det svært. HVIDBJØRNENS læge vejledte over HF. Det var ikke hoget hastende. Midt på formiddagen kom ASTRID imidlertid op igen og oplyste at situationen nu var akut. Patienten mistede hyppigt bevidstheden og kunne kun lejlighedsvis kontaktes. HVIDBJØRNEN var ca. en times tid fra

ASTRID og satte tre hovedmotorer på med henblik på overførsel med gummibåd. Hoist vurderedes umiddelbart nærlig umuligt, men efter at have studeret billeder af ASTRID var piloten klar til gøre forsøget. Helikopteren blev fløjet af, og meget hurtigt derefter blev skibets læge hoistet ned på agterdækket af ASTRID. ASTRID måtte herunder bjærge mesangaffelsejlet. HVIDBJØRNEN var da i kontakt både med Søværnets operative Kommando og Redningscentral Karup, og evakuering af patienten til Stauning var forberedt. Lægen kunne dog hurtigt konstatere, at det var tilstrækkeligt med behandling ombord. Videre aktion blev herefter afblæst.

Tirsdag den 3. august udvekslede HVIDBJØRNEN for et par timer besætningsmedlemmer med den britiske skonnert MALCOLM MILLER fra The Sail Training Association.

For HVIDBJØRNEN var opholdet i Esbjerg fra den 6. – 10. august tillige et besøg i skibets adoptionsby, og HVIDBJØRNEN fik de samme underholdningstilbud m.v. som sejl fartøjerne fra racet. Disse tilbud var særdeles omfattende. Blandt andet kæmpe diskoparty i Jutlandia-terminalen og allehånde arrangementer og underholdning m.v. på hele havneområdet og i byen

SEDOV savner luft

weekenden igennem. Herudover var byen ved Borgmesteren og medlemmer af Økonomiudvalget vært ved en frokost for 10 besætningsmedlemmer. Ca. 3.800 besøgte HVIDBJØRNEN ved »Åbent-hus«. HVIDBJØRNEN fik endvidere gratis billetter til Ole Kjærs Testimonial Match på Esbjerg Stadion mandag den 9., hvor EM-holdet fra 84 spillede mod EM-holdet fra 92. Det skønnedes, at ca. en halv million mennesker besøgte Esbjerg i forbindelse med CUTTY SARK-arrangementet.

Marinehjemmeværnet, herunder hjemmeværnsskutterne CARINA, BRIGADEN og HOLGER DANSKE, gjorde en stor indsats ved afviklingen af de mange aktiviteter. Også patruljefartøjet STØREN stod til rådighed og deltog i besøget i Esbjerg.

Den 6. August sidst på eftermiddagen deltog HVIDBJØRNENs helikopter i en redningsdemonstration i havnen sammen med Nordisk Gummibådsfabrik. Under demonstrationen blev der fra HVIDBJØRNENs kommandorum på civil VHF, kanal 16, hørt nødkald fra en tysk kvinde i en sejlbåd i Knudedyb lige syd for Fanø. Hendes veninde var faldet overbord og havde mistet redningsvesten, og kvinden selv kunne ikke manøvrere sejl fartøjet. HVIDBJØRNEN stillede øjeblikkelig helikopteren til rådighed, og efter at helikopteren havde refuelet, blev den sendt på eftersøgning syd for Fanø. Efter nogen tid lykkedes det helikopteren at lokalisere kvinden og få hende hoistet op i helikopteren. Kvinden var uden bevidsthed og blev fløjet tilbage til HVIDBJØRNEN, hvor der på hospitalet ombord blev ydet førstehjælp, inden hun af en ambulance blev bragt videre til Esbjerg Centralsygehus. Sejl båden blev hentet ind af en redningsbåd fra Esbjerg. Ifølge de lokale medier kan kvinden efter alt

at dømme takke helikopterens hurtige indsats, for at hun er i live i dag.

Sejlparaden, der kunne være blevet højdepunktet for Esbjergs mange og flotte arrangementer, gik desværre næsten til i regn, blæst og dårligt sigt. HVIDBJØRNEN ankrede ud for Esbjerg Havn mandag den 9. august om formiddagen og fra kl. 13 passerede sejl skibene forbi. På grund af vejret blev afgangens særdeles spredt. Eneste gruppe, der kom ud nogenlunde samlet, var den første, der havde skoleskibet DANMARK i spidsen med en stor del af sejlene sat. Et antal af de mindre sejl skibe opgav helt at sejle ud på grund af vejret. Andre vendte om umiddelbart efter at have passeret HVIDBJØRNEN og gik straks i havn igen. De mange forventningsfulde tilskuere på land kunne formentlig næsten intet se på grund af dagsregn og dårlig sigt.

Under sejlparaden havde HVIDBJØRNEN 30 gæster fra Esbjerg By og The Sail Training Association ombord. Herunder Borgmesteren og Vice Admiral Vallings fra The Sail Training Association, der sammen modtog sejlparaden. Gæsterne var forud for paraden til frokost ombord.

Også til opgaver af denne karakter er inspektionsskibene særdeles velegnede, idet de udover at løse kommunikations- og overvågningsopgaver i kraft af deres udrustning og indretning (helikopter, gummibåde, læge, hospital, indsatshold) er i stand til relativt hurtigt at yde næsten enhver form for bistand til sejl skibene. The Sail Training Association lagde da heller ikke skjul på, at man fandt det betryggende både for sejladsen og for de mange unge deltagere at have et skib som HVIDBJØRNEN som ledsage fartøj.

(HVBj)

Konvoj til Stavanger

Den 9. september ved middagstid afgik en konvoj på fire handelsskibe fra Esbjerg med kurs mod Stavanger. Om bord i konvojen befandt sig en dansk konvojkommandør og hans stab. To af konvojens tre øvrige skibe var bemandede med en dansk forbindelsesofficer, og konvojens fjerde skib husede den amerikanske vicekonvojkommandør og hans stab – alle på nær én civile, der var indkaldt til den årlige rådighedstjeneste.

Det er første gang, en dansk ledet konvoj er udgået fra Esbjerg, så det gav mulighed for at afprøve hele den

danske organisation af det, der på NATO-sprog hedder Naval Control of Shipping – den sømilitære koordination af den civile skibsfart.

Konvojen indgik i den store NATO-øvelse, SOLID STANCE 1993, der gik ud på at øve NATO nye teknikker til krisestyring og forebyggelse af konflikter.

Forud for konvojen var gået det årlige genopfriskningskursus for konvojkommandører på kampinformatiønskurset i Frederikshavn samt et orienteringsmøde i England med øvelsesledelsen og den

Nordsøen

hollandske konvojkommandør og vice-konvojkommandør, der skulle lede øvelsens anden konvoj – der også havde deltagelse af en dansk forbindelsesofficer. Så det var en velfunderet konvojstab, der efter et vellykket orienteringsmøde – en konvojkonference – i Esbjerg kunne stå ud gennem den uddybede rende, der fører ud fra havnen.

Inden afsejlingen fandt der dog en lille højtidelighed sted, idet Esbjergs viceborgmester betroede konvojkommandøren en symbolsk gave, der skulle medsendes til hans kollega, borgmesteren i Stavanger.

Dette understregede NATO civilt prægede krisestyringstiltag, hvor konvojøvelser ikke længere primært har noget med krudt og kugler at gøre, men i lige så høj grad satser på at demonstrere viljen og evnen til at bistå truede områder og deres civilbefolkning, så en krise ikke udvikler sig til krig.

Uden for Esbjerg blev konvojen mødt af et par minerydningsfartøjer, der førte den helskindet gennem det øvelsesminefelt, der var lagt som beskyttelse ud for Esbjerg. Hvis man skulle være i tvivl om, hvad sådan en mine kunne gøre ved et fuldvoksnet handelsskib, kom man på bedre tanker ved udsejlingen fra minefeltet, for her eksploderede pludselig (det var dog en del af øvelsen) en mindre sprængladning, der var anbragt på havbunden. Da den ca. 50 meter høje vandsøjle med

små hundrede tons vand blev slynget op i luften, blev manges en sømand ombord stille og eftertænksom.

Men konvojen kom uskadt igennem minefeltet, og derefter gik det på sindrige kurser alt andet end den direkte vej til Stavanger. Undervejs øvede egne styrker forskellige måder at beskytte konvojen på, og konvojens skibe holdt interne øvelser i forskellige former for manøvrering og andre tiltag, der skulle gøre det vanskeligt at volde den ondt undervejs.

Under hele sejladsen til Stavanger blev konvojen grundigt beskyttet af skibe og fly fra forskellige NATO-lande, og man kunne næsten konstant se et par grå skibe og en helikopter på ubådsjagt foran og langs konvojen.

Da det var et led i øvelsen, at konvojen også skulle bruges som øvelsesmål for andre styrker, medførte det et par gange, at jagerbombere kom ind i ultralav højde, og markerede angreb – meget dramatisk og sikkert også meget livstruende, hvis det havde været alvor.

Efter en prægtig sight-seeing tur ned gennem Hauge-sund med solbeskinnede, norske fjelde på begge sider foregik selve indsejlingen til Stavanger under anførsel af forskellige minerydningsfartøjer, der førte konvojen frelst gennem minespærringerne og ind til Stavanger red.

Her havde vores norske kolleger arrangeret en debriefing, og nu mødtes de forskellige civile skibsførere, forbindelsesofficerer og konvojledelsen, så man kunne drøfte, hvad der var sket, og hvorfor det var sket undervejs, samt hvordan man eventuelt kunne gøre tingene bedre næste gang.

Det var med tilfredshed, man kunne konstatere, at konvojoperationen var gennemført med godt resultat, og at såvel Naval Control of Shipping organisationen som NATO nye krisestyringskoncept havde virket upåklageligt.

For det indkaldte rådighedspersonel var det fornøjeligt for en tid at skifte skrivebordet og den vimse sekretær ud med et rullende skibsdæk og en grov sømand, og det måtte da også konstateres, at alt personalet fuldt ud levede op til de stillede krav.

(KONVOJ ESBSQXM-01)

GRØNSUND rydder vejen

Familiedag ved Søværnets Flyvetjeneste

Lørdag den 28 AUG 1993 afholdt Søværnets Flyvetjeneste familiedag. Dagen var begunstiget af sol og varme i en sommer, hvor vi ellers var vant til masser af regn og kulde.

Arrangementet startede kl. 1100 med velkomst af chefen samt formanden for personaleforeningen, hvorefter aktiviteterne tog fart.

Familie samt tidligere ansatte var kommet for at se helikoptere. Udover vore egne helikoptere, var Hærens Flyvetjeneste repræsenteret med en Fennec kamphelikopter, Mærsk Air i Esbjerg stillede med en Dauphin helikopter og Heliflight East fra Roskilde kom med en Robinson 22. Helikopterne fra de sidstnævnte selskaber blev fløjet af tidligere søværnspiloter. Herudover blev der fløjet med modelhelikoptere.

Foruden helikoptere var der udstillet en ældre Starfighter, således at de besøgende kunne sammenligne pladsen i et jagerfly med en helikopters. Søværnets Flyvetjenestes tro samarbejdspartner, Den Mobile Base, var repræsenteret med en operations- og en radarvogn. Sammen med Søværnets Flyvetjenestes nye beboelsessvogne gav det et godt billede af den måde, Søværnets Flyvetjeneste samarbejder med Den Mobile Base på.

Af Søværnets Flyvetjenestes andre samarbejdspartnere, der gav opvisning, skal nævnes Søværnets Frømandskorps, som viste faldskærmspring. Flyvestation Værløse var repræsenteret med brandberedskabet og hundepatruljer.

For også at give et indtryk af Søværnets Flyvetjenestes redningsmetoder, var der mulighed for at blive »red-det« i en hejsekurv, besigtige redningsflåder samt udstyr til overlevelse i arktiske egne.

I dagens arrangement deltog ca. 400 familiemedlemmer, venner og bekendte.

Dagen blev afsluttet med en middag for Søværnets Flyvetjenestes personel samt tidligere kolleger. Det blev en hyggelig aften, hvor der blev udvekslet mange gamle historier fra Nordatlanten.

(SVF)

»World Harbour Days« i Rotterdam

Undervejs hjem fra Færøerne deltog flådens nyeste inspektionsskib, HVIDBJØRNEN, 9. – 13. september 1993 i »Wereld Haven Dagen 1993« i Rotterdam.

Det var et stort og meget flot anlagt havnearrangement i verdens største havn, hvor HVIDBJØRNEN sammen med den britiske destroyer, HMS YORK (D 98), og den næsten nye hollandske fregat, HNLMS TJERK HIDDES (F 830), udgjorde det sømilitære islæt. YORK, TJERK HIDDES og HVIDBJØRNEN lå særdeles centralt placeret ved Parkade, der vel nærmest må betragtes som den lokale honnørkaj, kun ca. 20 minutters gang fra centrum og ca. 16 sømil oppe af en af Europas mest trafikerede floder, Maas,

På kajen var der weekenden igennem diverse musicevenement og PR-udstillinger af den hollandske flåde og det hollandske marinekorps. På floden ud for var der formiddag og eftermiddag søredningsdemonstrationer m.v. af den hollandske flåde og det hollandske marinekorps. Weekendens igennem var der masser af mennesker på kajen, og ca. 11.700 aflagde i forbindelse med

»Åbent-hus« arrangementerne besøg på HVIDBJØRNEN. Hertil kom et utal af »civile« arrangementer, underholdning, udstillinger, tivolis, boder, koncerter m.v., langs de øvrige dele af Rotterdams centrale havn. Udover de mange turistmæssige, underholdningsmæssige, kulturelle og shippingmæssige muligheder der iøvrigt findes i en så moderne og driftig storby som Rotterdam, var der således i løbet af »Wereld Haven Dagen« et betragteligt antal supplerende aktiviteter. Sammen med cheferne for YORK og TJERK HIDDES aflagde Chefen for HVIDBJØRNEN officiel visit ved Borgmesteren i Rotterdam, Dr. A. Peper, og ved Chefen for Det Hollandske Marinekorps, generalmajor R. Spikerman van Weezenburg.

For HVIDBJØRNEN var besøget en herlig afslutning på et sommertogt til Færøerne, der iøvrigt var præget af mangel på rigtig dårligt vejr. Kun i Nordsøen på vejen hjem fra Holland oplevede HVIDBJØRNEN på dette togt vindstyrker på 25 m/sek og derover.

(HVBJ)

Nyt kadetaspiranthold 1993

En af Søværnets Grundskoles mange aktiviteter er den grundlæggende uddannelse af kadetaspiranter.

Hvert år i august indkaldes et hold velmotiverede, unge mennesker efter forudgående godkendelse ved optagelseskommissionen i Værløse.

Kort beskrevet er Søværnets Grundskoles opgave at give den grundlæggende uddannelse i militære enkeltmandsdiscipliner. De skal danne basis for den efterfølgende uddannelse og tjeneste på de sejlene enheder og ved søværnets tjenestesteder i land. Endvidere påbegyndes den grundlæggende søfartsuddannelse, hvor fagene værkstedstjeneste, tegningslæsning og fartøjstjeneste indgår. Det sker i henhold til lovmæssige påbud og de retningslinier, der gælder for de civile søfartsskoler.

Uddannelsesmodulet ved Søværnets Grundskole er af 9 ugers varighed, og der anvendes ialt 350 timer. Til holdet er der knyttet en holdofficer fra Søværnets Of-

ficersskole, der følger eleverne fra første dag på Søværnets Grundskole, til de påbegynder uddannelsen på Søværnets Officersskole. Under uddannelsen på Søværnets Grundskole virker holdofficeren som kompagniofficer og forestår således uddannelsens praktiske gennemførelse.

Dette års kadetaspiranthold er en del større end de foregående år. Der er ialt 58 elever, heraf fire piger, fordelt på operativ og teknisk retning. Uddannelsen på Søværnets Grundskole nærmer sig sin afslutning for dette hold. Alle er stadig ved godt mod og er klar til næste udfordring, som består i et tre måneders togt med skoleskibet MØEN. Her skal de sømandsmæssige færdigheder yderligere udbygges.

Opholdet ved de forskellige skoler afsluttes med skriftlige og praktiske handleprøver under kontrol af civile og militære censorer.

(SGS)

BØGER:

Poul E. Ancher:

**»Narsarsuag Air Base
(B.W.-1), 1941-58«.**

136 s.

ISBN 87-89205-20-0

Det Grønlandske Selskab 1993.

Kr. 130,-.

Har man bare én gang betrådt cementen på Narsarsuag flyveplads og oplevet stedets storhed og fornemmet dets fortid, vil man altid ønske at vide mere om stedets historie. Mange rygter og skrøner knytter sig til området, og forestillingerne om amerikanernes engagement er ind imellem vildt overdrevne.

Nu er tingene sat på plads af Poul E. Ancher, der i denne bog fortæller om de faktiske forhold omkring flyvepladsens tilblivelse og drift under amerikansk og dansk ledelse i tiden 1941 – 1958. Der er lagt et stort efterforskningsarbejde i værket, som fremstår logisk og letlæst med gode fotos og glimrende noter.

Bogen må klassificeres som uundværlig for alle der kommer og går gennem NAB'en og meget anbefalelsesværdig for de, der interesserer sig blot en smule for Grønland, luftfart og teknik.

Salgssted: Dansk Institut for Aeronautiske Studier.
P.O. BOX 854, 2100 København Ø

(SVN ORT)

